

## OHJE KIINTEISTÖKOHTAISEN JÄTEVEDEN KÄSITTELYJÄRJESTELMÄN SUUNNITTELMALLE

### Omakotitalot ja niihin rinnastettavat lomarakennukset

Ympäristönsuojelulaissa on säädetty yleisestä velvollisuudesta johtaa ja käsitellä kiinteistön jätevedet siten, että niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätevesien käsittelyjärjestelmä on suunniteltava, rakennettava ja ylläpidettävä siten, että sillä voidaan kohtuudella normaalikäytössä olettaa saavutettavan riittävä puhdistustaso. Riittävä puhdistustaso määritellään orgaaniselle aineelle, fosforille ja typelle. Puhdistustason puhdistusteho lasketaan haja-asutuksen kuormitusluvun ja asukasmäärän mukaisesti määräytyvästä käsittelemättömän jäteveden kuormituksesta. Orgaanisen aineen kuormitusluku on 50 g, fosforin 2,2 g ja typen 14 g asukasta kohden vuorokaudessa. Kun kiinteistöllä on vesikäymälä ja vettä käytetään keskimääräisellä tavalla, suunnittelija määrittelee kuormitusluvun jätevedenkäsittelyratkaisun valinnan perusteeksi.

### PERUSVAATIMUSTASO Vna 209 /2011 (aiempi helpotettu vaatimustaso, Vna 524/2003)

Kaikki jätevedet on mahdollista käsitellä kiinteistön alueella, jos

- **käsittelypaikka ei sijaitse pilaantumiselle herkällä alueella**
- tontin (rakennuspaikan) pinta-ala suurempi kuin 5000 m<sup>2</sup>
- maaperä ja paikka ovat soveltuvia maaperäkäsittelyyn

Jäteveden käsittelyltä edellytetään, että laskennallisesta ominaiskuormituksesta poistetaan:

- orgaanisesta aineesta vähintään 80% (BHK7)
- kokonaisfosforista vähintään 70% (kok,P)
- kokonaistypestä vähintään 30% (kok, N)

### PILAANTUMISELLE HERKÄT ALUEET Vna 209 /2011 (aiempi perusvaatimustaso, Vna 524/2003)

määritellään Mikkelin kaupungin ympäristösuojelumääräyksissä:

- [pohjavesialueet](#)
- vesistöjen ranta-alueilla (tarkoitetaan jokeen, järveen lampeen tai vastaavaan vesistöön rajoittuvaa maa-alueita), jotka on määritelty Mikkelin kaupungin ympäristösuojelumääräyksissä.
- alle 50 m etäisyydellä vesilain tarkoittamaa vesistöä vähäisemmästä uomasta tai nitraattiasetuksen (VNA 931/2000 tarkoittamasta valta-ojasta)
- tiedot rakennuspaikan edellytyksistä jäteveden käsittelylle jäävät puutteelliseksi

Jäteveden käsittelyltä edellytetään, että laskennallisesta ominaiskuormituksesta poistetaan:

- orgaanisesta aineesta vähintään 90% (BHK7)
- kokonaisfosforista vähintään 85% (kok,P)
- kokonaistypestä vähintään 40% (kok, N)

**Pilaantumisille herkällä alueilla perusratkaisuna on käymälävesien kokoaminen erillisellä viemäröinnillä varastosäiliöön ja harmaiden vesien käsitteleminen rakennuspaikalla.**

**Suunnittelutyön yhteydessä on huomioitava seuraavaa:**

- maaperän koostumus
- pohjaveden taso
- maaperäkäsittely pyritään rakentamaan korkeuskäyrien suuntaisesti
- alavilla seuduilla maaperäkäsittely ei saa olla tulvakorkeuden alapuolella

Mikäli maaperäkäsittely ei ole mahdollinen → saostuskaivot ja maaperäkäsittely voidaan korvata tehdasvalmisteisella tarkoitukseen soveltuvalla käsittelyjärjestelmällä (pienpuhdistamo).

### Hakemus lausunnon ympäristöpalveluille

- hakija haluaa poiketa edellä esitetystä
- hakija haluaa rakentaa pienpuhdistamon
- pilaantumiselle herkällä alueella vesikäymälän vedet käsitellään rakennuspaikalla.

## LUPAMENETTELY RAKENNUSVALVONNASSA

**Rakennuslupasuunnitelmissa** jätevesijärjestelmä ja vedenotto/vesikaivo esitetään ARK-asemapiirroksessa sekä jätevesijärjestelmän käsittelysuunnitelmassa

Käsittelyjärjestelmän suunnitelmien sisältö:

- suunnittelijan esittämä arvio rakennuspaikan vaatimustasosta
- selvitys maaperästä, olosuhteet, kallioisuus
- pohjaveden korkeusasema
- talousvesikaivojen / maalämpökaivojen sijainti (myös lähinaapureiden)
- ojat
- etäisyys rajoihin
- korkeuskäyrät
- näytteenottoaika
- purkupaikka
- puhdistamon / purkupaikan / imeytyskentän leikkauspiirustus
- suunnitelmasta tulee ilmetä kuvaus viemärointitavasta ja käymälävesien johtamistavasta (rakennuksen sisäpuoliset viemäroinnit suunnitellaan ja toteutetaan kaksoisviemärointinä)
- pilaantumislle herkillä alueilla käsiteltävien käymälävesien käsittelystä tulee suunnitelmaan liittää selostus toimista, joilla varmistetaan, että vaadittava puhdistustulos saavutetaan kohtuudella laitteiston suunnitellun elinkaaren ajan.

Naapureiden kuuleminen tarvitaan mikäli jätevesien käsittely ja johtaminen vaikuttaa jonkun oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen. Naapureille tulee varata oikeus lausua lupahakemuksesta ennen luparatkaisua. Tällaisia tilanteita ovat mm.

- Imeyttämiseen käytettävä paikka on alle 30m kiinteistön rajasta
- käsitelty jätevesi johdetaan pintavesiuomaan tai toisen maan halki kulkevaan ojaan
- etäisyys toisen vedenhankintaan käyttämästä kaivosta on alle 50m  
maaperän olosuhteet ovat heikot jäteveden käsittelylle / imeyttämiseen

**Suunnitelma tarkennetaan rakennuslupan ehtona vaadituissa**, pätevä suunnittelijan laatimissa ja ennen aloituskokousta/töiden aloittamista rakennusvalvontaan toimitetuissa suunnitelmissa.

**Jätevesijärjestelmän rakentaminen tai muutos vaatii toimenpideluvan rakennusvalvonnasta (rakennusjärjestys: 6 / MRL 895/1999 62 §):**

- [www.lupapiste.fi](http://www.lupapiste.fi) (lupapalvelussa haetaan lupa sähköisesti)
- lupa haetaan **jätevesisuunnitelmilla**
- jätevesijärjestelmän rakennustapaselostus 1 kpl
- hallintaoikeusselvitys rakennuspaikasta
- naapureiden kuuleminen, jos käsittelyllä on vaikutusta naapurin oikeuteen tai etuun
- mikäli rakennusvalvonta kuulee naapurit, veloitetaan kuuleminen taksan mukaan
- **vastaavan työnjohtajan** hakemus toimitettava rakennusvalvontaan ennen rakennustöiden aloittamista

**Loppukatselmuksessa katselmoidaan**

- suunnitelmanmukaisuus
- käyttö- ja huolto-ohje (MRA 66 §); (mm. ohjeet lietteen poistosta, rakenteiden määräaikaistarkastuksista, kirjanpito säiliöiden tyhjennyksistä)
- pienpuhdistamon tarkkailuohjelma

**Mikäli jätevesijärjestelmän rakentaminen käsitellään uudisrakentamisen pääluvan yhteydessä, ei erillistä lupahakemusta tarvita**

### LISÄTIETOA

Ympäristöopas 2011 [Haja-asutuksen jätevedet - Lainsäädäntö ja käytännöt](http://www.ymparisto.fi) www.ymparisto.fi

[Haja-asutusalueen jätevedet ajankohtaista](http://www.ymparisto.fi) www.ymparisto.fi

[Ympäristösuojelulaki](http://www.finlex.fi): http://www.finlex.fi

[Laki ympäristösuojelulain muuttamisesta](http://www.finlex.fi) www.finlex.fi

[Vesihuoltolaki](http://www.finlex.fi): [www.finlex.fi](http://www.finlex.fi) ja [Vna talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla](http://www.finlex.fi) www.finlex.fi